

Statsrevisorernes Sekretariat
Folketinget
Christiansborg
1240 København K
ministersvar@ft.dk

Kopi:
Rigsrevisionen
rr@rigsrevisionen.dk

Beskæftigelsesministerens redegørelse vedr. Beretning om indsatsen over for langvarigt ledige (nr. 2/2022)

Beskæftigelsesministeren

Holmens Kanal 20

1060 København K

T +45 72 20 50 00

E bm@bm.dk

www.bm.dk

CVR 10172748

9. januar 2023

J.nr. 22/16585

Statsrevisorerne har den 4. november 2022 afgivet bemærkninger til Rigsrevisionens beretning om indsatsen over for langvarigt ledige og har i brev af 7. november 2022 bedt om en redegørelse for de foranstaltninger og overvejelser, som beretningen har givet anledning til.

Jeg noterer mig, at Statsrevisorerne på baggrund af Rigsrevisionens konklusioner finder det utilfredsstillende, at Beskæftigelsesministeriet ikke i tilstrækkelig grad har understøttet, at kommunernes beskæftigelsesindsats overholder kravene i lov om en aktiv beskæftigelsesindsats.

Samtidig finder Statsrevisorerne det utilfredsstillende, at kommunerne ikke har givet alle langvarigt ledige den lovpligtige indsats i form af samtaler og tilbud, og at kommunerne ikke har sikret, at alle langvarigt ledige har et klart job- eller uddannelsesmål.

Desuden er det Statsrevisorernes vurdering, at Beskæftigelsesministeriets monitoring og tilsyn med kommunerne ikke i tilstrækkelig grad har sikret viden om de forskellige grupper af ledige. Kommuner kan godt have en begrænset indsats over for fx aktivitetsparate langvarigt ledige, uden at kommunerne bliver underlagt skærpet tilsyn. Det finder Statsrevisorerne utilfredsstillende.

Statsrevisorerne har bl.a. hæftet sig særligt sig ved, at 16 pct. af de jobparate langvarigt ledige og 31 pct. af de aktivitetsparate langvarigt ledige ikke fik de lovpligtige samtaler inden for de første 6 måneder af deres ledighedsforløb. Hertil kommer, at 19 pct. af de jobparate langvarigt ledige og 31 pct. af de aktivitetsparate langvarigt ledige ikke fik det lovpligtige tilbud inden for de første 6 måneder af deres ledighedsperiode.

Endvidere fremhæver Statsrevisorerne, at 4 pct. af de jobparate langvarigt ledige og 15 pct. af de aktivitetsparate langvarigt ledige, efter de første 6 måneder ledighed, har haft et ledighedsforløb med perioder på mindst 6 måneder uden samtaler i kommunerne. Derudover fremgår det, at Statsrevisorerne har noteret sig, at nogle langvarigt ledige har forløb, der varer op mod 20 år, samt at 16 pct. af de jobparate langvarigt ledige og 52 pct. af de aktivitetsparate langvarigt ledige ikke har fået fastsat et klart job- eller uddannelsesmål.

Endelig hæfter Statsrevisorerne sig ved, at ingen kommuner er blevet underlagt skærpet tilsyn ved Beskæftigelsesministeriets første årlige opgørelse i april 2022, da alle kommunerne levede op til målene for beskæftigelsesindsatsen. Otte kommuner blev dog underlagt et skærpet tilsyn light, da de ikke levede op til fokusmålet om tilbud.

Som det også fremgår af Statsrevisorernes bemærkninger og Rigsrevisionens beretning, forpligter lov om en aktiv beskæftigelsesindsats kommunerne til at afholde fire samtaler og give ét tilbud i de 6 første måneder af ledighedsperioden, og den lediges job- eller uddannelsesmål skal fremgå af Min Plan, som er den lediges personlige plan for beskæftigelsesindsatsen.

Derudover er det væsentligt for mig at bemærke, at en forenklet beskæftigelsesindsats skal ses i sammenhæng med en intention om at sikre, at ingen borgere skal overlades til sig selv på passiv forsørgelse. En aktiv beskæftigelsesindsats over for den ledige skal både gøre sig gældende før og efter de første 6 måneders ledighed. Desuden skal kommunerne være opmærksomme på at anvende de værktøjer, som kan bidrage til, at ledige kommer i arbejde, fx et klart job- eller uddannelsesmål eller indgåelse og opfølgning på aftaler med de ledige.

Derfor er jeg enig i, at det er vigtigt, at kommunerne giver de langvarigt ledige en aktiv beskæftigelsesindsats med en klar retning, der bringer dem tættere på arbejdsmarkedet. Samtidig er jeg optaget af, at vi fra Beskæftigelsesministeriets side understøtter og sikrer gode overordnede rammer for den kommunale indsats.

Jeg noterer mig dog med tilfredshed, at Rigsrevisionen vurderer, at Beskæftigelsesministeriet har en grundig monitorering af, om kommunerne har givet de lovpligtige samtaler og tilbud til jobparate og aktivitetsparate langvarigt ledige i de første 6 måneder af ledighedsperioden.

Jeg vil i det følgende redegøre nærmere for de foranstaltninger og overvejelser, som beretningens indhold og konklusioner samt Statsrevisorernes bemærkninger har givet mig anledning til.

Lovpligtige samtaler og tilbud

Rigsrevisionen konkluderer, at Beskæftigelsesministeriet ikke i tilstrækkelig grad har understøttet, at kommunerne giver de langvarigt ledige en aktiv beskæftigelsesindsats med en klar retning. Konsekvensen er ifølge Rigsrevisionen, at der er risiko for, at langvarigt ledige ikke kommer tættere på arbejdsmarkedet.

Rigsrevisionens undersøgelse viser som nævnt, at kommunerne ikke har givet alle ledige den lovpligtige indsats i form af samtaler og tilbud i de første 6 måneder af ledighedsperioden.

Jeg vil i den forbindelse gerne slå fast, at det er meget vigtigt, at kommunerne sikrer, at alle ledige modtager de samtaler og tilbud, de har krav på. Det skyldes ikke mindst, at en aktiv indsats i form af samtaler og tilbud kan understøtte, at ledige borgere får tilknytning til arbejdsmarkedet.

Derfor vil Beskæftigelsesministeriet via Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering (STAR) indskærpe over for KL og kommunerne, at alle borgere skal have de lovpligtige samtaler og tilbud.

Det vil ske i form af et brev til KL, som også følger op på andre opmærksomhedspunkter vedrørende kommunernes beskæftigelsesindsats, fx ift. om jobcentrene får sat job- eller uddannelsesmål for langvarigt ledige, hvilket yderligere uddybes andetsteds i nærværende redegørelse.

Supplerende hertil vil STAR løbende drøfte kommunernes efterlevelse af krav til samtaler og tilbud med alle landets kommuner. Udfordringerne ift. at leve op til krav om antal samtaler og tilbud vil på den baggrund fortsat indgå i arbejdsmarkedskontorerens generelle løbende dialog med de respektive kommuner.

Udover at indskærpe regler og styrke dialogen med kommunerne om vigtigheden af at overholde lovkrav til samtaler og indsats vil STAR styrke og strømline formaliseringen af arbejds- og forretningsgange, der skal følge op på kommunernes lovbundne indsats.

Det vil ske via en konsolidering af de administrative arbejdsgange i en egentlig forretningsgang, der helt detaljeret beskriver STAR's interne procedurer ift. både monitorering og opfølgning på kommunernes tidlige lovbundne indsats samt efterlevelse af fokusrådgivning for langvarige ydelsesmodtagere (skærpet tilsyn), jf. også afsnit nedenfor om skærpet tilsyn. Monitorerings- og opfølgningskonceptet vil endvidere blive detaljeret beskrevet i et eksternt notat, der udsendes til alle landets kommuner.

Endelig vil jeg gøre opmærksom på, at STAR allerede i dag foretager en løbende monitorering af alle kommuner for at afdække, om de respektive ydelsesgrupper får de samtaler og tilbud, de har krav på i henhold til loven, inden for de første 6 måneders ledighed. På den baggrund kontakter STAR de kommuner, som ikke lever op til lovkravene, med henblik på, at kommunen genopretter indsatsen. Denne indsats vil fortsætte fremadrettet.

De ovennævnte initiativer skal styrke ministeriets understøttelse af kommunernes lovpligtige tidlige indsats over for ledige borgere, herunder langvarigt ledige.

Samtaler og tilbud efter 6 måneders ledighed

Som det fremgår af Rigsrevisionens beretning, er der efter forenklingen af lov om en aktiv beskæftigelsesindsats ikke krav til antallet af samtaler og tilbud efter de første 6 måneders ledighed, men beskæftigelsesindsatsen skal fortsat være aktiv.

På den baggrund hæfter Statsrevisorerne og Rigsrevisionen sig ved, at undersøgelsen viser, at 15 pct. af de aktivitetsparate langvarigt ledige og 4 pct. af de jobparate langvarige ledige har haft et ledighedsforløb, efter 6 måneders ledighed, med perioder på mindst 6 måneder. Hertil kommer at hhv. 52 pct. og 32 pct. af disse ledige heller ikke har været i et tilbud i samme periode. Dermed viser Rigsrevisionens undersøgelse, at en række aktivitetsparate og jobparate ledige har oplevet perioder på 6 måneder eller mere uden kontakt til jobcentret efter den tidlige indsats i ledighedsforløbet.

Jeg vil i den forbindelse bemærke, at baggrunden for at forenkle beskæftigelsesindsatsen – herunder at afskaffe lovkrav for samtaler og tilbud efter 6 måneders ledighed – bygger på en bredt forankret politisk intention om at give kommunerne mere frie rammer til at tilrettelægge en fleksibel indsats efter den enkelte lediges behov.

Samtidig er jeg som nævnt enig i, at det er væsentligt med en aktiv indsats med henblik på at bringe ledige borgere tættere på arbejdsmarkedet.

Derfor vil STAR som led i den ovenfor skitserede dialog med KL og kommunerne understrege intentionen med forenklingen af beskæftigelsesindsatsen: At give kommunerne øget frihed til at gennemføre en effektiv og behovsorienteret indsats ift. den enkelte ledige, men at de friere rammer ikke må føre til, at udsatte borgere overlades til sig selv over længere perioder.

Dette vil særligt indebære, at styrelsen går i dialog med de kommuner, som har udfordringer ift. at sikre en aktiv indsats for langvarigt ledige. På den baggrund vil Beskæftigelsesministeriets understøttelse af kommunerne bidrage til, at langvarigt ledige i højere grad får den indsats, som var forudsat med aftalen om forenklingen af beskæftigelsesindsatsen.

Redskaber til at understøtte en klar retning i beskæftigelsesindsatsen

Rigsrevisionens stikprøvebaserede sagsgennemgang viser, at kommunerne ikke i alle tilfælde bruger de redskaber, som er med til at give beskæftigelsesindsatsen en klar retning, fx jobmål og uddannelsesmål. Samtidig anbefaler Rigsrevisionen, at Beskæftigelsesministeriet i højere grad understøtter, at jobcentre får sat job- eller uddannelsesmål for langvarigt ledige og følger op på indgåede aftaler med de ledige.

Jeg er enig i, at det er væsentligt, at kommunerne tilrettelægger en beskæftigelsesindsats med en klar retning for langvarigt ledige.

Derfor vil det blive understreget i ovennævnte brev til KL, at Min Plan (den lediges personlige plan for beskæftigelsesindsatsen) bl.a. skal indeholde oplysninger om job- eller uddannelsesmål, oplysninger om aftaler om og krav til jobsøgning samt status på igangsatte indsatser og opfølgning på afsluttede indsatser, jf. § 41 i lov om en aktiv beskæftigelsesindsats. I den forbindelse vil det endvidere blive understreget, at intentionerne i beskæftigelseslovgivningen skal efterleves, hvilket bl.a. betyder, at indsatsen skal hjælpe den ledige tættere på job eller uddannelse.

Ligeledes vil vigtigheden af at anvende job- eller uddannelsesmål, af at indgå og følge op på aftaler med den ledige, fx om jobsøgning og indsatser, indgå i dialogen med kommunerne.

Desuden har STAR på baggrund af Rigsrevisionens beretning besluttet yderligere at styrke understøttelsen af kommunernes brug af konkrete job- eller uddannelsesmål samt opfølgning på indgåede aftaler med de ledige.

Det vil konkret ske ved, at STAR gennemgår og i nødvendigt omfang justerer relevant vejledningsmateriale m.v. til sagsbehandlere i kommuner og a-kasser. Justeringerne vil bl.a. have til formål at tydeliggøre kravene i lov om en aktiv beskæftigelsesindsats vedr. lediges job- eller uddannelsesmål og registrering i Min Plan vedr. oplysninger om aftaler med de ledige om fx jobsøgning. Samtidig skal vejledningsmaterialet helt tydeligt fremhæve de fordele, der kan være ved at sætte retning i beskæftigelsesindsatsen via job- eller uddannelsesmål og opfølgning på aftaler.

Endelig vil STAR systematisere dataudtræk af kommunernes registreringer af job- og uddannelsesmål, hvilket uddybes nedenfor.

Jeg har tiltro til, at de påtænkte initiativer vil bidrage til, at Beskæftigelsesministeriet kan leve op til Rigsrevisionens anbefaling om at understøtte, at jobcentrene får sat job- eller uddannelsesmål for langvarigt ledige og følger op på indgåede aftaler med de ledige.

Beskæftigelsesministeriets monitorering af beskæftigelsesindsatsen

Som jeg også nævnte i begyndelsen, så er jeg tilfreds med, at Rigsrevisionen vurderer, at Beskæftigelsesministeriet har en grundig monitorering af, om kommunerne har givet de lovpligtige samtaler og tilbud til jobparate og aktivitetsparate langvarigt ledige i de første 6 måneder af ledighedsperioden.

Samtidig fremgår det af beretningen, at Rigsrevisionen finder monitoreringen af jobparate og aktivitetsparate ledige i langvarige forløb over 12 måneder mere summarisk, idet ministeriet opgør langvarige ledighedsforløb under ét uanset længde. Det bevirker ifølge Rigsrevisionen, at ministeriet ikke får den samme detaljerede viden om de langvarige forløb, som ministeriet får om den tidlige indsats de første 6 måneder af ledighedsperioden.

STAR monitorerer allerede i dag månedligt indsatsen for alle langvarigt ledige (med ydelsesforløb på mindst 12 måneder), så indsats og kontakt inden for de seneste 12 måneder løbende kan opgøres. Denne monitorering vil STAR fortsætte med.

Derudover vil STAR udbygge den eksisterende monitoreringsindsats med henblik på at adressere Rigsrevisionen og Statsrevisorernes kritik. På den baggrund vil STAR udvikle en ydelsesciennitetsmåling, hvor det bliver muligt at opdele ledige på anciennitetsintervaller (inkl. langvarigt ledige med mere end 12 måneders ledighed på yderligere opdelinger). Samtidig skal målingen gøre det muligt at opgøre omfanget af indsats og kontakt inden for de seneste hhv. 6 og 12 måneder for hvert anciennitetstrin.

Udover ovenstående bemærker Rigsrevisionen, at Beskæftigelsesministeriet ikke har en monitorering af, om kommunerne anvender de redskaber, som er med til at give beskæftigelsesindsatsen retning – dvs. om langvarigt ledige har et job- eller uddannelsesmål, eller om jobcentrene følger op på de aftaler, der indgås med de ledige.

Jeg kan i den forbindelse oplyse, at STAR vil følge kommunernes registreringer af lediges job- eller uddannelsesmål. Opfølgningen vil på kort sigt bestå i, at STAR

på baggrund af de relevante dataudtræk går i dialog med de kommuner, som mangler at registrere oplysninger om job- eller uddannelsesmål. På sigt arbejdes der henimod at udstille kommunefordelte data vedr. registrering af job- og uddannelsesmål på Jobindsats.

Ift. fuldt systematisk at monitorere, om jobcentre følger op på de aftaler, der indgås med de langvarigt ledige, er det fortsat Beskæftigelsesministeriets umiddelbare vurdering, at dette vil være tekniske vanskeligt. Beskæftigelsesministeriet vil i forlængelse af Rigsrevisionens beretning overveje, hvordan ministeriet eventuelt på sigt kan udarbejde en måling vedr. opfølgning på aftaler mellem langvarigt ledige og jobcentre.

Jeg forventer, at de ovenstående initiativer vil bidrage til en endnu mere finmasket monitorering af langvarigt lediges forløb og af kommunernes brug af særligt job- eller uddannelsesmål.

Skærpet tilsyn

Det fremgår af beretningen, at Beskæftigelsesministeriet har etableret en tilsynsmodel i overensstemmelse med lovgivningen, der bl.a. giver mulighed for et skærpet tilsyn med kommuner, der ikke retter op på en begrænset beskæftigelsesindsats over for langvarigt ledige.

Rigsrevisionen bemærker, at tilsynsmodellen måler på tværs af alle ydelses- og visitationsgrupper, hvorfor en kommune godt kan have en begrænset indsats over for enkelte grupper, fx aktivitetsparate langvarigt ledige, uden at kommunerne falder dårligt ud i målingen. Endvidere hæfter Statsrevisorerne og Rigsrevisionen sig ved, at ingen kommuner blev underlagt skærpet tilsyn ved den første årlige opgørelse i april 2022, da alle kommunerne levede op til målene. 8 kommuner blev dog underlagt et skærpet tilsyn light på grund af manglende tilbud.

I dag foretager STAR allerede en løbende monitorering og udstilling vedr. kommunernes indsats over for langvarige ledige – både akkumuleret og fordelt på målgrupper. På den baggrund omfatter STAR's løbende monitorering også data vedr. det skærpede tilsyn helt ned på målgruppeniveau.

Det kan supplerende oplyses, at STAR i første halvår 2023 gennemfører et serviceeftersyn af det skærpede tilsyn og tilsynet med tidlig indsats med henblik på at identificere og rette op på eventuelle uhensigtsmæssigheder i tilrettelæggelsen af tilsynet. Beskæftigelsesministeriet vil i forbindelse med serviceeftersynet være opmærksom på Rigsrevisionens konklusioner og Statsrevisorernes bemærkninger ift. indretningen af tilsynet i forhold til de enkelte målgrupper.

Hertil kommer – som nævnt ovenfor – at efterlevelsen af fokusmål for langvarigt ledige indgår i den konsolidering af de administrative arbejdsgange ift. monitorering og opfølgning, som STAR vil gennemføre.

Jeg kvitterer for, at Rigsrevisionen i konklusionsafsnittet har bemærket, at Beskæftigelsesministeriet hver måned måler på målopfyldelsen, og at ministeriets regionale arbejdsmarkedskontorer på den baggrund gennemfører en løbende indsats med rådgivning og støtte i de kommuner, som er i risiko for at blive underlagt skærpet

tilsyn, herunder at ministeriet i undersøgelsesperioden løbende har fulgt op over for 25 kommuner, som var i risiko for at blive underlagt skærpet tilsyn, i form af et tilbud om en frivillig indsats.

Nytænkning af beskæftigelsesindsatsen

Et af de områder den nye regering vil fokusere på er organiseringen af beskæftigelsesindsatsen. Regeringen har som ambition at nytænke og reformere beskæftigelsesindsatsen med henblik på at indrette systemet mere hensigtsmæssigt med den enkelte ledige i centrum. Det skal ske ved at sætte kommunerne fri af statslige proceskrav og prioritere de indsatser, der hjælper ledige tættere på arbejdsmarkedet. Kommunerne skal således have større frihed til at organisere beskæftigelsesindsatsen.

En nytænkning af beskæftigelsesindsatsen har bl.a. til hensigt at bidrage til, at flere langvarigt ledige får en aktiv beskæftigelsesindsats med en klar retning, der bringer dem tættere på arbejdsmarkedet.

Sammenfattende bemærkninger

Med de ovenfor skitserede initiativer er det min vurdering, at der samlet set er taget initiativer for at forbedre indsatsen over for langvarigt ledige som adresserer Rigsrevisionens og Statsrevisorernes kritik og anbefalinger. Det gælder både ift. samtaler/tilbud, en klar retning for de langvarigt ledige samt en solid monitorering af kommunernes indsats.

Samtidig vil Beskæftigelsesministeriet løbende have fokus på yderligere initiativer, der understøtter og følger op på, at kommunerne giver de langvarigt ledige en aktiv beskæftigelsesindsats med en klar retning

Afslutningsvis skal jeg bemærke, at ministeriet har sendt en kopi af ovenstående til Rigsrevisionen på rr@rigsrevisionen.dk.

Venlig hilsen

Ane Halsboe-Jørgensen
Beskæftigelsesminister